

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Semberger Ármán.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Égyesüljenek-e a pártok?

Az igazolom, amelyet a készülő nagy fuzió gondolata támasztott, kezd elől. Az emberek gondolkodni kezdenek és az elmék logikai működése kezd felülkerekedni. Ma már nem elégszenek meg egy hangulattal és azzal a malasztal, amelyet a fuzió tervéből mesterségesen kiírasztanak, hanem komolyan fontolóra veszik azt is, hogy a negyvennyolc és hatvanhétnek egyesítése milyen célt szolgál.

A fuzió barátai úgy állították be a kérdést, hogy a pártok egyesítése, a közjogi ellentétek kiküszöbölésével, a szociális és gazdasági föladatokat megoldására irányul. Semmi kétség, hogy a fuzió céljának ez a megjelölése nem a beavatottaknak és nem a helyzet ismerőinek szól, hanem a nagyközönségnek, a mai választók tömegének és azoknak a hívő lelkeknek, akiket ezekkel a dívatos dolgokkal vélnék megtéveszteni. Másszóval azok a parlamenti pártok, amelyek eddig a közjogi herce-hurcákkal tévesztették meg az országot, töltötték az időt, izgatták a lelkeket, ugyanezek most, érzvén a közhangulat átalakulását és azt, hogy az idők folyamán más jelszavak váltak népszerűvé,

egyszerűen fölökik a közjogi kérdéseket, letagadják, hogy azoknak eminens fontosságát tulajdonítottak nem is harminc, de háromszáz éven át s kitéjük az új cégrét, melyre ez van írva: »gazdasági haladás« és »szociálpolitika«

A fuziónak ez a névleges célja. Igazi céljaira rámutattunk már és ismételjük ma, hogy a hatvanhét és negyvennyolc összeforrásának közvetlenül az a rendeltetése, hogy a demokratikus törekvésekkel szemben egy konzervatív blokkot teremtsen az általános választói jog meghamisítására, majd pedig arra, hogy a főtörköv osztályok ellen a polgári munka és a munkásosztály politikai befolyása ellen állandó szervezetre lehesen támaszkodni. Az eddigi kormánytervek politikája csődöt mondott minden irányban. A fuzió az első lépés egy régi osztály új osztályuralmának meg-alapozására.

Nincs nagy kedvünk komolyan foglalni azzal, amit az új alakulás célja gyanánt hirdetnek. Elismerjük, hogy tgyesen és ravaszán van kitalálva a két jelszó: gazdasági és szociális politika. De a milyen ügyes, épp oly megtévesztő és épp oly veszedelmes. Gazdasági politikájuknak csakugyan nincs mit örülnünk és szociális politikájukért lelkesedni nincs okunk. Nem szenvedélyünk,

hogy üdvösséget lássunk mindenben, amit gazdasági politika néven árulnak és szociális reformnak keresztelnek el. Tőlük mindkét irányban maradi politikát várhatunk csak. Gazdasági téren semmi egyebet, mint az ipari és kereskedelmi érdekek letiprását és az ipari tőke kihasználását a mezőgazdaság, illetve a legzárkódott nemesi birtokok javára. Ebben a gazdasági politikában az ország vesztét, pusztulását és kiéhez-tetését látjuk és ezekkel a törekvésekkel szemben gyöngye, erőtlén és tehetetlen lesz minden olyan buzgalom, amely ha nem is iparállamot akar teremteni Magyarországból, de legalább összhangot akar létesíteni a közgazdasági ágak között.

És szociálpolitikájuk? Elég kóstolót adtak már beöle. Ismerjük fölfogásukat, észjárásukat, szívüket, érzéseiket. Tudjuk, hogy mit kell szociálpolitikán érteni, mikor ezek a világ megváltására vállalkoznak. És nem is akarunk ezekről a dolgairól beszélni vagy írni. Szörnyűségek azok. A tudatlanságnak, erőszaknak, gőgnek és gonoszságnak mixtum kompozitumai.

Sem gazdasági, sem társadalmi politikájukból nem kérünk tehát. Ha ezzel csalogatnak bennünket és ha ez a lépésvessző, amelybe bele akarnak ragasztani, hátat fordítunk nekik.

TÁRCA.

Az első tragédia.

— A »Bajai Hirlap« eredeti tárcája. —

Irtja: Kanizsai Ferenc.

A mi kiűnő barátunk, a legyőzhetetlen Donjuan, már gyerekkorában nők körül settenkedett. Csakis ennek köszönheti óriási praxisát, gazdag ismereteit, no meg — honny soít qui mal y pense — szerelmi tapasztalatait.

Nekem megígérte, hogy tudományos munkában számol be a nőhódítás művészetéről, de majd csak akkor, ha végképp megvénül; mert nem bolond, hogy előbb megtegye és konkurrensait a saját fegyvertárából szerelje föl Ámor nyilával.

No de, ne higgyük, hogy a hivatásos donjuanok élete csupa méz. Ez csak látszat, mert apróbb és nagyobb kudarcaikat bőlesen rejtegetik. És én tanuja voltam az ő legelső szerelmének és az első szerelmemmel rendszerint egy huron pendülő első csalódásának is. Látam, amikor a nő először hagyta faképnél, és a donjuan, a hatalmas, az irigyelt: ... sírva fakadt. Mondhatnám, hogy bögött. Bögni pedig azért bögött, mert akkor még gyerek volt. Kurtanadrágos gyerek.

A mily mértékben ennek a romantikus kis mesének meghallgatása előtt kételkednek abban, kedves olvasóim, hogy a szív oly tulságos fiatalon, tizenkétéves (12) korában szerethet és csalódhatik, épp oly mértékben természetesek találhatják, mert hisz megmondtam, hogy már mint kis fiu vonzódtam a női társasághoz — természetesen találhatják, mert ez amugy is előfordul. Fess kis fickó volt és igazi keménygallér, tündöklően hófehér manzsettákat viselt, amikor mink, az ő egyvásu pajtásai, még az obligát matrözgalléros ruhánál tartottunk. Sokszor megsudáltam a nyakkendőjét; kivált mert tüt hordott beleszurva, épen olyan valóságos kravátlitüt, mint a Muki bácsié.

Imre tehát szerfölött kedvelte a lányok társaságát és mindig megjelent a bábuk számára főzőtű ebédeken, sőt evett is a furfangos ételekből. Ezeket az »ebédeket« a kicsi lányok konyvzavartták, rendszeren Illakéknál, mert neki hozta a Jezuska a legjobban fölszerelt babakonyhát.

Ugyancsak Illakéknál a legnagyobb bábuja, csaknem akkora mint Ilka maga. Ennek a legnagyobb bábunak Imre volt a papája és ha rossz volt a bábu, — például nem készített el a számtani föladványt — Imre a sárkoba terdeltetette. Ilka mamácska nagyon tudta méltányolni azt, ha az ember nem készít

el a feladványát és addig könyörgött a szigorú Imrének, míg azon feltétel kikötésével, hogy a bábu ezental megbecsüli magát, megkegyelmezett.

Imrét tehát mindig a kislányok társaságában lehetett találni. Mivelünk, vad és vásott fiukkal ritkán tartott, pedig alvezér lehetett volna abban a hadseregben, melynek csekély ségem volt a fővezére. Én ugyanis katonásdit játszottam a fiukkal.

Egyszer csak Imre puskt kapott ajándékba Muki bácsitól, és eztán gyakrabban találkozom vele, mert együtt jártuk a tiszaparti füzeseket. Megjegyzem, hogy ez a puska nem volt afféle bazárbeli játékszer. Nagyon komoly eszköz volt. Meglehetősen durrant és löni lehetett vele Flaubert-puska volt és sokszor megirigyelték mink fiuk.

Imre tekintélyvel tudta viselni a fegyvert és vadászkalandokról mesélt barátainak. Ezeket a rejtélyes kalandokat ő maga hitte el legjobban, de én is hittem; az én szemem is ragyogott, mikor a kis Ilka a medvékkel, orszlásokkal, párducokkal és tigrisekkel való esetenként szörnyűlködve és kerekre tágu, álmélkodó szemmel, léleketét visszafojta hallgatta. Azokban a tiszaparti füzesekben nem volt ugyan orozslán, de medve sem; mink azonban azt hittük, azt akartuk hinni, hogy van. Képzletünk a forró évszak minden fenevad-

Ennek a fuzionak sem közgazdasági, sem szociálpolitikai céljai nincsenek. Legáltalában nem a magyar nép, az igazi magyar nemzet számára. Az igazi cél elni, legelni tovább, fölélteni a mások munkájának gyümölcsét és meghizni munka nélkül, uri kényelemben.

Vajon mi lesz erősebb: egy haldokló koalíció politikai ravaszkodása vagy a természet ama megdöntethetetlen törvénye, hogy a termékenyen, kiélt tábornak el kell pusztulnia? Kifoghat-e ezen a kérelmetlen természeti törvényen — ez az új csizó, vagy mi, amelyet még fuzionak sem neveznek.

Konzervatív blokk. Ez a legújabb tevő a tömörülésre. Az alappondolat — úgy mondják — Andrásy belügyminiszteré, a kivétel feladata meg Nagy Emire vár. A jelszó: a kisemberek védelme. Szóval: ismét egy jelszó, melynek az ösztönében — koalíciós forrásból fakadván — nincs sok okunk komolyan hinni. Csejje a konzervatív blokknak az volna, hogy az általános választói jog révén szavazathoz jutó új elemek ne csatlakozzanak a szélsőségekre törő pártokhoz. Tehát az, hogy ne a 48-as balpárt, hanem az egyedül üdvözítő kormánytörő csatlakozzanak az új vokok. És ezt nevezik ők a kisemberek védelmének.

Délutánól estig. Csütörtök óta a sürgösség és az új házszabály jegyében tárgyalják a költségvetést délelőtt is, meg délutánól estig is. Az obstrukciónak még a gondolata is kipuuszult a parlamentből és egy-kettőre lemorzsolják már a belügyi tárcát is. All right! Magunk helyeseljünk legjobban az obstrukció átkos szellemének a kiküszöbölését, csak azután a népért és a népjogokért való munka váltsa föl komolyan a koalíciós hazafiságra burkolt eddigi titlenséget és időfecsérlést.

Az ország kívánásai. A képviselőház kérvényi bizottsága csütörtökön Hrabovszky Guidó elnöklésével ülést tartott. Moskovicz Iván előadó referálta a kérvények sorjegyét. Ismertette Szeged város kérvényét a törvényhatósági joggal felruházott városok tisztviselőinek fizetésrendezése iránt, Beregvármegye feliratát, amely a magyar büntető törvény hatályának tényleges szolgáltatásban álló katonákra való kiterjesztését kéri. Pécs város

kérvényét a kivándorlás korlátozása, Gömörvármegye kérvényét az országos gyermekvédelmi alap létesítése iránt. Az esztergomi római kat. és a gör. kat. esperesi kerületek az egyházi szolgálványok megváltását kérték. Több vármegye és város az egy gyermekrendszert ellen kért intézkedést. Beregvármegye és Szeged város föliratot intéztek a gör. kel magyar nemzeti egyház szervezése iránt. A bizottság e kérvényeket nagy részben pártállással terjeszti a Ház elé.

A jó öreg „vidék.”

— Ami Baját is érdekli. —

Valami igazságos lekcisnylés, valami érezhető lenézés van ebben a kifejezésben: a jó vidék.

Mi, a jó vidék, belátjuk ennek a lekcisnylő modornak az igazságát. Hiszen mi tudjuk legjobban, hogy itt a vidéki városokban a szellemi és a gazdasági élet rettenetesen hátramaradt. Minden téren kullogunk a főváros után, mely magába szívja legjobb erőnket, s a maga számára foglalja le mindazon intézményeket, melyből ránk nézve akár a kulturális, akár a gazdasági megerősödés várható.

A fővárosra, annak természeti szépségeire, az emberi munka által a fővárosnak jutott kedvezményekre mindannyian büszkék vagyunk s a főváros pompájában gyönyörködve, szinte megfélekedünk a magunk nyomorúságáért, a vidéki városok ipari, technikai, gazdasági, kereskedelmi és kulturális fejlettségéről.

Nagyobb baj azonban, hogy ez az elragadtatás nemcsak bennünk él, hanem a fővárosot el van ragadtatva a mindeneget osztogató kormány is, mely csupán a fővárost istápolja, annak juttat kegyet és kedvezést.

A vidéki városok a minisztériumok büroáiban csak anekdoták szerepelnek, hogy azokban sokat esznek, nagyot isznak, korán lefeküsznek, hosszú ideig élnek és anekdotákat mondanak az emberek.

Arra senki se gondol, hogy ezek közt az anekdotákat mondó, sokat evő jámbor bácsik közt pusztít a tüdővész és a pótdádó, hogy az alföldi városok por és sártengerébe belefullad a kultúra, hogy vízvezeték és egészségügyi intézmények nélkül botránnyos vidéken a közegészségügy, hogy rossz vasuti hálózat, még rosszabb csatornarendszer mellett haldoklik a kereskedelem, nem tud kifejlődni az ipar, egyre

jobb és jobb halad a tönkretűzés felé a nép.

Ott ahol bürokratikusnak csinálják a városi politikát, a minisztériumokban, minderre nem gondolnak.

Hiszen a miniszteri tisztviselőki utja aszfaltos, kivilágított utcákon, modern palatások között vezet végig, az utját száguldo villanyoson teszi meg, természetesnek találja, hogy élvezze a vízvezeték áldását, amint ahogy sok egyebet talál természetesnek, ami a mi vidékiesen dobogó szívünkben csak sóvárgás gyánant él.

Ilyen körülmények között ki sem gondol arra, hogy a városok elhanyagolása nemzeti szempontból is vétek. Külföldet oly szívesen utánzó kormányférfiaink csupán azt az eget nem akarják megtanulni a külföldi példákából, hogy a modern államok alapja a modern városok.

Külföldön alig akarnak tudomást venni arról, hogy Európában Magyarország nevű birodalom is van, — itthon pedig azt nem akarják meglátni, hogy Magyarországnak Budapesten kívül is vannak városai.

A kormány és a törvényhozás úgy bánik a vidéki városokkal, mint aiv népmesékben a mostoha anya mostoha gyermekeivel.

Az édes gyermeket, Budapestet ellátja minden jóval, ráaggat minden pompát, örökkön-örökké cicomázza, míg a mostohákat hamupipóké sorban tartja. Kopott, szakgatott ruháikra csak akkor vet egy-egy foltot, ha már nagyon rimánkodnak s nagyon sok jót és drágát igényel az adandó föltért.

Egészen a legutolsó időkig a vidéki városok elhanyagoltsága szóba sem került a törvényhozásban. A vidék érdekeinek kielégítésénél nagyon szívesen éltek azal a felfogással, hogy valamiképpen csak megleszünk, hiszen még soha sem voltunk úgy, hogy sehogysem lettünk volna.

Azt pedig éppenséggel nem vették észre, hogy már rosszabbul vagyunk, mintha sehogysem volnánk.

A napokban végre elhangzott a nagyságos képviselőházban egy felszólalás, mely rámutatott arra, hogy a vidéki városok már-már összerokadnak a rájuk rótt terhek alatt. Ez a felszólalás mindenképpen méltó arra, hogy komolyan foglalkozzanak vele. Magyarországon azonban minden komoly akció a közéleti botránnyok árjába ful, a vidéki városok végzettszerű pechje, hogy feljlesztéssel nem lehet foglalkozni, mert ennek utját állja egy mindenneknél nagyobb közéleti botránny.

jával benépesítette a jámbor fűzest, ahol még nyulat se lehetett látni soha.

Az indiánregények hősnéinek éreztem magam, a mikor Imre beszélt hozzánk:

— Feri, vadászni megyek.

A meghatározottabb komolyság hangján mondta, hogy »vadászni« megy. Az igazi puska igazi szíjjon lógott a vállán és kakastollas vadászkalap volt a fején.

A vadászattal végződött, hogy Imre valóban lőtt vagy két-három vigyázatlan verebet és zsinagra fűzte hazavitte Kristófnak.

Kristóf nagyon örvendett és azon tollasan bekebelte a nagyfejű verebeket.

Kristóf ugyanis kandur volt Ilkánaknál.

Nem közönséges kandur, hanem rendkívül képzett és előkelő. Állítólag kottáról dorombolt és tévedésből sem fogott egeret személyesen. Kristófnak a kis lányok nagyon kedvelték, mert szépen tudott dorombolni és hizelegni. Kristófnak a kis Ilka tejjel, hussal és tésztával traktálta, — azért nem kellett egeret után látnia, — és a konyhában a kosárba vetett ágynáludt, ha ugyan kimenőt nem tartott. Kristófnak ugyanis rájött néha a szemreli láz és ilyenkor hétről-hétre éjszakázott; hol az egyik háztetőn, hol a másik háztetőn. Kristóf éjnek idején a háztetőken oly förtelmesen nyávogott, hogyha ezt a kis Ilka meghallotta volna, menten kiábrándul önkanduságából.

Ilka azonban csak a nappali Kristófnak ismertette: a hízlekedőt, a lágyan dorombolót, hosszú farkát délcegen hordozót, a kackiás bajuszú és fedelmi járású.

Érthető tehát a kis Ilkának, valamint érzékeny szívű barátnőinek gyásza, midőn egy végtelen napon Kristóf, a drága, az egyetlen Kristóf megtért őseihez.

Kristóf halála szép volt és méltó egy vitéz kandurhoz. Kristófnak — a szakácsné tanúsága szerint — a kántorék vörös kandurja harapta gugán egy lovagi bajvivás alkalmával, az Edit miatt. Edit szintén az Ilkák háztartásához tartozott, mint cica. Fehér, selyemszőrű, arany-sárga szemű, kékpántlikás, édes kicsi jószág.

Editbe mind a két kandur örültesen szerelmes vala és oh balsors! nem Kristóf győzött a halalos kimeneteli párbajban, hanem a szomszéd kántorék rőt macskája: ez a gyálázatos, iromba fenevad.

... A gyöngéd emlékezet, amely a nagy diófa tövében eltemetett néhai Kristóf vitéz iránt élt a kicsi lányok szívében, igazán meghatározó volt és kegyeletes.

Hanem, mit gondolnak, hölgyeim és uraim, mi volt a feneketlen?

Nem, oh nem a tenger. Nem is a Manciók kilyukadt tejszógrójé, sem pedig a madár-fészekek után jegenyékelt megmászó Karsci vadonát új nadrágja, — nem, oh nem.

Feneketlen volt, kérem, az a mélyeséges gyűlölet, amely a kántorék vörös kandurját illette.

Ez a pimasz kandur egyébként is az egész szomszedság osztatlan gyűlöletével dicsekedhetett. A mi kocsisunk például esküdött ellenségévé lett, mióta egy oldal szalonnát lopott tőle. Furkós bottal lesett minden este a kandurra, egyszer sikerült is fejbévágnia: ámde vajmi keménynek bizonyult a koponyája, azt se mondta, hogy: nyau, juj de fáj! Nem szólt az kérem semmit. Gunyosan mosolygott és elszaladt. A kocsis pedig majdnem megpukkad mérgében.

Gyűlöltek hát a kántorék gyilkos kandurját és kegyelettel ápoltuk Kristóf vitéz drágalmos emlékét. A babauzonnákon Ilka folyvást elegette Kristófnak és gyászos elhunytát, — mire Imre a puskájára mutatva, fenyegetőleg jelentette ki:

— Csak egyszer kerüljön puskám elé. Beleéreztek a hasába egy olyan ólomgömböt, hogy elég lesz utraválónak a másvilágra.

Imre ezt a stílust a Bórhárisnya vadászaitól tanulta és nagyon imponált vele a kis hölgyeknek. Épp ezt mondogatta egyik bábuuzonnán; éppen valami fortélyos eledelet majszolt, (a kis lányok azt mondták fácskútl; tulajdonképpen pedig vízbeártott kenyérfocsa volt, porcukorral meghintve) ... Egyszer csak berohan ám a szakácsné:

HIREK.

— **Májusi városi közgyűlés.** Májushavi rendes közgyűlést f. hó 25-én délután 3 órákor tartja a törvényhatósági bizottság. A közgyűlés napirendjére mintegy 40 tárgy — közöttük egy tisztviselő-választás — lesz kitérve.

— **A zirci apát Baján.** *Vajda* Odón zirci apát, a magyarországi ciszterciara rend főpapja és kegyura tegnap, szombaton délután Bajára érkezett. Az apát bajai tartózkodása során a ciszterciara rendház és a főgimnázium tanügyi és gazdasági állapotát fogja megvizsgálni.

— **Uj törvényezési elnök.** A király az igazságügyi m. kir. miniszter előterjesztésére a szabadkai kir. törvényezési elnökévé dr. *Dekker* Gyula kir. táblai bírót, a szabadkai járásbíró-ság vezetőjét nevezte ki. Dr. *Dekker* Gyula évek óta áll a szabadkai járásbíró-ság élén. Ugy társadalmi, hivatalos, mint közéleti működésével köztisztelést és közrehatást vívott ki magának. Azok közé tartozik, akikről még a rosszakarat is mindig tisztelettel emlékeztet meg. A szabadkai törvényezési elnök vezetését kap benne, aki tekintélyét csak emelni fogja. Kinevezése egy a jogászörökben, mint az egyébb társadalmi körökben is bizonyára megelégedést és örömet kelt. Az új törvényezési elnök életrajzi adatait a következőkben közöljük: Dr. *Dekker* Gyula 1857. július 11-én született Zomborban. Középiskoláit Zomborban, a jogot a budapesti egyetemen végezte. 1881. augusztus 1-én lépett az állam szolgálatába. Díjtalan joggyakoroknak neveztek ki a zombori törvényezésköz. 1883-ban a kulai járásbíró-sághoz allegzősége került, és mint allegző tette le a szigorlatot és az ügyvédi vizsgát is 1886. év elején. Ugyanez év szeptemberében zombori kir. allegzés lett, majd három esztendő múlva Pancsovára törvényezési bírónak neveztek ki. 1891-ben helyezték át a szabadkai törvényezésköz és még ugyanezen esztendő decemberében a szabadkai járásbíró-ság vezetőjének nevezte ki a király. Dr. *Dekker* Gyula már 17 esztendője vezeti a szabadkai járásbíró-ságot s ebben a minőségben 1889-ben a kir. táblai bírói címmel és jelleggel tüntette ki a király, most pedig a szabadkai törvényezési elnöki székét foglalja el.

— **Elhunyt ügyvéd.** dr. *Stein* Vilmos ügyvéd, bajai földm. a bécsi ügyvédi kar kiváló képzettségű tagja, mint őszinte részvét-

tel értesültünk, élete legszebb férfikorában Bécsben elhunyt. Az elhunytban özv. *Stekler* Samu-
né testvérét gyászolja.

— **Ludvigh Gyula Baján.** *Ludvigh* Gyula, a m. kir. államvasutak elnök-igazgatója csütörtökön este Bajára érkezett Tolnay Lajos miniszteri osztálytanácsos kíséretében, hogy megtekintse a baja-bátaszéki vasútépítés és a hidépítési munkálatait. Az elnök-igazgató az építkezést a bajai oldalon megtekintette, de a túloldalon nem, mert az egész átterület víz alatt áll. *Ludvigh* és kísérete tisztelettel pén-
tenek dőben a Nemzeti Szállóba éjtelében 25 terítékes díszbeöltözött.

— **Bajai gyermek-dilettánsok.** A bajai izzó hűkötség kisedővőjének agilis vezetőjéről, *Grünfeld* Frida okl. óvónőről szivesen jellemezzük föl, hogy a kisedővőszak modern alapokra való feltétele az ő nevéhez fűződik ebben a városban. Konvencionális szalonok mellőzésével belevizsi a gyermeknevelés munkájába mindazt, amit az ujabbkori gyermek-pedagógia és az ő ötletessége produkálni képes Jókovedat, derűt, hangulatot árasztani a gyermeklélek redőitlen rejtekeibe és így nevelni apró tanítványait, ez az ő vezérele és ez az irányelv öltött tiszteletos formát az elmúlt vasárnapon, mikor zsufolt ház előtt vonultatta föl gyermek-gárdáját a műkedvelői szim-pa-
porondjára. Bibliai jellegű előkép (*József* és testvérei) volt a nyitány, utána a magyar jel-mező egész szimpon-pájában tárult elénk egy festői aratójelenet és reá nemokára a »beszélő művészet« hangzott föl az apróságok ajkáról. A szépségm. közönség őszinte tapsai közben lejtettek azután ügyes táncot a kicsinyek, végezettül pedig fölhangozt a taps a szim-pa-
mesternek, *Grünfeld* Frida kisasszonynak is, aki méltán rászolgált a halás szülőik elismerésére.

— **A bajai függetlenségi párt** küldött-séggel vesz részt a megyei függetlenségi párt-nak ma, vasárnap Zomborban tartandó nagy-gyűlésén. A zombori népgyűlés az önnálló bank mellett fog demonstrálni. A bajai küldöttséget *Drescher* Gyula pártelők vezeti.

— **Képezi concert és bál.** Az igazi nagy bálók s helyesebben a nagyok báljának hangulatahoz híven, fehér és fekete volt alapszine a szombati képezi bálnak. A helybeli bakfis-lányok szine-java fehér csipke-toaletten, az urak — a pedagógia eszmer falai közül egyetlen estére kiszabadult tanítónövendék urak — frakkban vonultak föl arra az ifjúsági

báira, mely az elmúlt szombaton zajlott le a Nemzeti termeiben. Fényes sikert mulatság volt, mindvégig érdekes és kedélyes bálai est, melyet a bajai zenei élet hangadó faktorainak, a képezi növendékeknek concertje előzött meg. A programot már ismertettük: *Mendelssohn*, *Abt*, *Chován*, *Huber* meg a magyar népdaltermés szemeszedett gyöngyei kerültek sorra pompás interpretálásban. A hangversenyben *Gruber*, *Polgar* és *Weigle* vetek részt, a beszélő művészetet *Zombory* és *Wittmann* növendékek látták el. Taps, tetszészaj volt bőven, amint ezt meg is érdemelte a lelkes tanító gárda, mely — ismételtlen konstánljuk — egyedüli istápolója itt Baján a zenei életnek.

— **Bajai rajztanár a londoni kiállításra.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Eber* Sándort, a helybeli áll. tanítóképző intézet szépképzettségű rajztanárát a londoni nemzet-közi kiállításra küldötte ki.

— **Esküvő.** *Rosenberg* Mátyás földbirtokos, *Rosenberg* Jakabnak, a Bajavideki Takarékpénztár alelnökének fia május 19-én tartja esküvőjét *Grünwald* Lenkével, *Grünwald* Lajos nagykereskedő leányával Daruváron.

— **Athanaozkivós Lázó.** Egy darab bajai sporttérfelem szállott sirjába a héten. *Lázó* bátyánk, aki évek hosszú során át bőkezű és agilis mozgatója volt a helybeli céllövész-társulati életnek, május 12-én a reggeli órákban örökre elpihent. 75 esztendő eltelt és valamikor anyagi tekintélyével és aktív munkásságával szép szerepe volt a bajai társadalmi élet föllendítés körül. Örökös főövezésmestere lett a céllövész társaságnak, agitált és dolgozott a lokális társadalmi élet harmonizálás megteremtésén, élt, sok jóbarátot szerzett és meghalt. Ez az ő élete története. Az utolsó években visszavonult mindentől. Halálát rövid ideig tartó betegeskedés előzte meg és most, hogy meghalt, egész teljességében bontakozott ki az a közbeszűlés, melyben az utóbbi években egész zárkózottan élt öreg ur állott. F. hó 13-án végezetem temetésén sokan jelentek meg a város társadalmának színe-javából. Korporsóját a céllövész társulat hatalmas koszorúja borította.

— **A városi irodaigazgatói állás.** A Szaday Kálmán elhunytával megüresedett irodaigazgató-kiadó állásra kiirt pályázat lejárt. Az állásra három városi kezelő hivatalnok pályázott: *Satruhá*k Bertalan inrok, *Gardalics* Lajos városi iktató és *Móder* Alajos inrok. A választást a f. hó 25-iki törvényhatósági közgyűlésen ejtik meg.

— **A Kigyóser rendezése.** A bácsalmási gazdasági érdekltség kezdeményezésére *Bács*-*bodrogvármegye* úgy határozott, hogy a vármegye végigvonuló Kigyóseret lecsapolatják. *Baja* város és a város fölött lévő községek: *Csávoly*, *Rém*, *Bácsbokod* és *Felsőszentiván tiltakoztak*, mert ha lecsapolják a Kigyóseret, úgy a négy község, valamint a bajai földek teljesen víz nélkül maradnak, és azonfelül még tetemes anyagi hozzájárulást is kellett volna adni a káros munkához. Az úgy a földmívelési-ügyi miniszter elé került, aki most értesítette a várost, hogy a Baja és a fölötté leve közösségekben áthuzódó Kigyóser részlecsapolását nem engedélyezi.

— **Ünnepi ebéd a zirci apát tiszteletére.** Eőkeli vendégei voltak e hó 11-én *Szegeden*: *Vajda* Odón zirci apát, a magyarországi ciszterciara főnöke és *Magyar* Gábor címzetes kir. főigazgató, a magyar kegyes tanítónédfőnöke a temesvári püspöki installációról jövet, *Szegeden* kiszállottak s egy napot ott töltöttek. A zirci apát egykori iskolatársa, *Szele* Róbert dr. tankerületi főigazgató vendége volt, aki az illusztris főpap tiszteletére ebédet adott. Erre hivatalosok voltak *Kelemen* Béla főispán, *Magyar* Gábor rendfőnök, dr. *Werner* Adolf bajai főgimnáziumi igazgató, *Szinger* Kornél, *Homor* István és *Kárpáti* Károly szegedi középiskolai igazgatók.

— **A garai affér epilógusa.** E hó 7-én hozott ítéletet a bajai járásbíró-ság *Gatti* Antal és társa bűnperében. *Gatti* Antal garai gazdát a *Tóth* Gyula tanító sérelmére elkötözött súlyos testi sértés vétségében bűnösnek mondta ki a járásbíró-ság és 50 napra átváltoztatható 1000 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Hamar, Imre ifjúr!** Hozza a puskáját! A kántorok kandurja a házaton alszik.

Imre ebben a percben nagyánk érezte magát. Elfeljtette a bábuuszonát és más efféle csipp-csopp dolgokat és a bosszu lángolt fel szívében, hogy megtorolja *Kristóf* halálát és a hősi rajongás tüzelte, szíve hőlyege előtt férfias tettel tündökölni.

... És igen, elképzelt az indiai rengeteg közepén egy sötét sziklabarlangot, melyben az erdő réme: a tigris alszik és neki kell azt a bestiát felőnie.

— **Hát hiszen jól van!** A tigris e egyszer emberébe talált, — mondta magában és megtöltve *Flaubert*-puskáját, önérzetesen fordult a hirtözök szakácsnéhoz:

— **Hol az a fenevad?**

— **Jöjjön utánam ifjúr.**

Kimentünk mindnyájan az udvarra. És az egész udvar megtelt érdeklődőkkel. A kerítés tetején kandi gyerekfejek kukucságtak be.

— **Az Imre ifjúr le fogja löni a kandurt!** — Hangzott környöskörül.

A pillanat hőse büszkén állt az udvar közepén, mögötte és körülötte a kíváncsi nézők. A kislányok ijedten fogták be füllecskéiket tenyerükkel, előre reszkette a puszka durranásától.

A vörös kandur oda se nézett a nagy késztűdésnek. Nyugodtan aludt a házaton, kövér hasát a napsugárban melengette.

Imre vállához emelte puskáját és figyelme-

sen célzott. Az ő tizenkétéves szíve e percben megérezte, hogy ez a lövés nemcsak a kántorok kandurjára, hanem rá nézve is végetes lehet.

A puszka eldőrdült.

... Igazán nagyot durrant. A hatalmas pukkanásra föl is ébredt a vörös kandur. Ásított, nyugtózódott, felpuolta a derekát és hátat fordítva a vérszomjas publikumnak, szuverén megvetéssel lépdelt tova a házaton és már majdnem sikerült ép bőrrrel távoznia.

Csakhogy egy tíz esztendő, villogó szemű, barnaképpű parasztfiú, aki az utóáról somfordált be a látványosság színhelyére — kivált a nézők csoportjából; megfeszítette gumiparityóját és úgy kuperlalta a hencögő kandurt, hogy menten felfordult a házatonról. A földön egyet nyugtózott és készen volt földi pályafutásával — kampe.

— **Hogy hívnek téged, fiú?** — kérdezte kíváncsian a kis llika.

— **Szélpál Vince vagyok.**

— **Gyere csak be a szobánkba.** Megmutatom a játékomat. Játshatol a bábuimmal.

... Imre elsápadt. Szégyelte a felszűlést és bántotta a Szélpál Vince dicsőségét.

Duzzogva oldalgott haza és mérgezen sirt, látszólag minden ok nélkül. Mamája vigasztalásul nagy darab vajaskenyeret adott neki, de Imre a földhöz vágta a vajaskenyeret. Ezért aztán ráadásul alapos verést kapott.

— A megyei ipartárlat. Május 13-án nyílt meg Zomborban a bácsmezei iparköltés, mely Bácsország ipari produktumainak színe-javát öleli föl magában. A megnyitást ünnepélyesen, Szerényi államtitkár jelenlétében ment végbe és ott volt a tárlat megnyitására a megyei közelet számos notabilitása. Bajáról *Ambroszius* Lajos főispán vett részt az ünnepségeken. A főispán Szerényi államtitkár társaságában Budapestről ment Zomborba, míg a bajai küldöttség — dr. *Hegedűs* Aladár polgármester és *Weisz* Nándor gazdasági tanácsos — Bajáról utaztak a kiállítás színhelyére. A tárlatot az államtitkár nyitotta meg kelkes, buzdító beszéddel. A kiállítás fényesen sikerült. A tárgyak minősége, változatossága és sokasága méltó ahhoz a fáradhatatlan ügybuzgósághoz, melyet *Fernbach* Károlyné, a megyei főispán felesége, aki az elnöki tisztet csodálatos ambícióval tölti be, és rendező társai végezték. Délután banket volt; sok tőzsbán éltették Kossuthot és Szerényit, aki hatalmas beszédben változó közgazdasági helyzetünk jövőjét.

— **Gyilkos anya.** A napokban a helybéli posványosi földeknek egy vízzel telt gördebrében egy csecsemőnek a hulláját találták. A csendőrség megindította a nyomozást és a héten meg is találta a gyermek anyját egy nádudvari illetőségű cseléd személynében. A lelketlen anya elmondotta, hogy *Knappe* Erzsébet a neve, az urától különváltan élő asszony. Egy bajai katonatisztnél szolgált és attól félt, hogy a gyermeke miatt majd el kell hagynia a szolgálatát és nem kap új helyet. A gyermeket születése után egy órával beledobta a vízbe. A gyilkos anyát letartóztatták.

— **Plébános installálód Vaskuton.** *Schwever* Ferenc vaskuti plébánost vasárnap iktatta be ünnepélyesen hivatalába dr. Hoffmann Károly kalocsai apátkanonok. Az ünnepi istentiszteleten előbb dr. Hoffmann Károly tartott beszédet németül, miközben az új plébánosnak átadta a szent könyveket s a templom kulcsait. Majd Kiss János esperes fejtegette magyarul és bűnyvácul a nap jelentőségét. Végül maga a plébános lépett a szószékre s mindhárom nyelven üdvözölte mint installált plébános először híveit. Az istentisztelet után a plébános vendégszerető házána lakoma volt.

— **Bajai vadászberlet.** A vadászati jog bérletére a héten tartották meg a város gazdasági hivatalában az árverést, amely igen szép és jó eredménnyel végződött. Az eddigi 260 korona évi bérösszeggel szemben 1201 koronáért vette bérbe a bajai vadásztársulat.

— **Csudamód népszerűségi idea.** A szabadkai B. H. értesülése szerint, a szabadkai májusi városi közgyűlés elé a törvényhatóság bizottságnak egy igen agilis tagja, újf. dr. Ács Jenő érdekes indítványt fog benyújtani. Ács Jenő ugyanis Lengyel Zoltánnak eltiltése és Polonyi Gézának felmentése ötletéből, azt fogja indítványozni, hogy a szabadkai Lengyel-utcat Polonyi-utczának kereszteljék el. Az indítványt valószínűleg egyhangulag elfogadják a közgyűlés.

— **Prelmájor Pál** nyári helyisége megnyílt. Dankó Lajos zenekara személyes vezetéssel mellett naponta zene estélyt tart. Fagylalt, jégskávé mindenkor kapható.

— **Angol rendszer a gimnáziumban.** Régi, sokat hánytorgatott baja a gimnáziumi oktatásnak, hogy nyolc hosszú esztendőn keresztül heti 6 órán át sem tudta a tanulókat a latin nyelvre megtanítani. Az egyetemre felkerült ifjak latin tudása ugyszólván semmi. Egyeszerü középkori latinsággal megirt szöveget sem tudnak lefordítani, a klasszikus auktorok megértéséről szó sem lehet. A kultusz-miniszter a rendszer e hibáját úgy akarja megszüntetni, hogy a latin nyelvet az angol beszéltetési módszerrel tanítják, amikor a növekedés k az első órától kezdve csak latin szót hallanak a tanárúktól. Az új rendszerrel egyelőre csak néhány intézetben tesznek kísérletet, köztük a budapesti gyakorló gimnáziumban, az aradi és még nyolc más főgimnáziumban. A tanítás e reformja a tíz évtized közül az aradi és a budapesti gimnáziumban vált be. Az aradi első gimnázisták képes-könyvekből tanulták a latin nyelvet és a gyakorlati módszerrel annyira vitték, hogy már Horatius könyveiből névtől is olvashatták.

SZÍNHÁZ.

A színházi hét.

Csokon szerzett völégény, Gyurkovics leányok, Gasparone, Az aranyember, Vig özegegy: ime egy heti műsor. Azt sem tudjuk már, mit írjunk. Bosszankodjunk, gonyolódjunk, epebe, vitriolba mártuk-e a tollunk? Ennyi ötletzegényiség, vergődés már szinte kínos. A művészi érzék, ambíció és az üzleti élelmesség hiányának ekkora gazdagsága, melyet három hét óta a műsor összeállításában produkálnak, érhetlen és megdöbbentő.

Képtelenek vagyunk megérteni az igazgató eljárását, nem tudjuk megmagyarázni és éppen ezért megbocsátani sem. Tudjuk ugyan, hogy a társulat hiányos, több új tagja van, sejtjük, hogy emiatt a darabok talán be sincsenek tanulva, sőt talán még nem is lehetnek, mert hiszen arra való a nyár, hogy az igazgató szervezze, előkészítse a társulatot. Ehhez azonban nekünk semmi közünk, e miatt a mi érdekeink rövidsége nem szenvedhetnek, igényeinket a végtelékig le nem fokozhatjuk. Szóval mindez nem ok arra, hogy hiteket át értékelen, agyonjátsszot, csömöng ismert színművek unalmas aradatát zudítsa reánk a színházi intendatura.

Hízen látja és bizonyára keservesen érzi is azt az elégedetlenséget, mely a közönség fagyos tartózkodásában, bénító részvétlenségében eléggé hangosan és érthető beszédességgel nyilvánul meg. Az a kritika, melyet a közönség az ideai szezon repertoárja fölött gyakorol, jogos, igaz és megérdemelt, bár nagyon lefutó és fájdalmas az igazgatóra, reánk, de a társulatra is, melynek tagjai sokszor a lehetetlen szerepek nyomasztóan terhes igájában egészen fásultak, kedvetlenek. És ez a nyomasztó hangulat nemcsak a színpad levegőjét lengi át, de természeténél fogva leszáll a nézőtérre és az unalom fojtó közhőnyt borítja rá. Szerencsére a hét végén megtalálta az igazgató a jobbik, művészi bűnt és előadatta a Császár katonáit és a Varázskeringőt, az ideai színpadi termék két sikerültebb alkotását. Mindkét este megtelt a színház, bizonyosságul annak, hogy közönségünk a művészi törekvést szívesen honorálja.

Az e heti első előadások méltatást és bővebb beszámolást nem érdemelnek, mert nem bírják el még a legyöngébb kritikát sem.

A Gyurkovics leányok előadásáról csak annyit akarunk megjegyezni, hogy Horvay Feri nem operett-baritonistának való szerep, akármekkora énekművész is az, Gyurkovicsné nem karriatúra alak, Barna Mariska pedig gyakran szertelen a finomabb színpadi stílus rovására.

Gasparone, Millöcker operettjét megérdemelt úres széksoroknak robotolták le a szereplők.

Az aranyember nagyon kedves regény, de gyöngé dráma, melynek néhány poétikus részletét is tönkreslányította a vontatott, szimpla előadás. Tímes szerepében Markovics Margit egyszerű, keresetlen és megható volt. Jók voltak még Könyves, Gere, Szilágyi Berta.

Premier, nívós előadás, zsufozt ház és zajos tetszenyilvánítás — ugyebár — alig ismert fogalmak az ideai színházi krónikában. Nem rajtuk mulik, hogy olyan ritkán száll magasabbra a mi írói hangulatunk ezeken a hasábokon, hanem a közönségen, mely — mi türes-tagadás — nem tud lelkesedni, ha nem heviti az újság ingere. Császár katonái ment az e heti jó meleg csütörtök-estén és civilek, katonák egyaránt szívesen tapsoltak *Virányi* ideálisan megrajzolt főhadnagyának, *Könyvesnek* meg *Markovics* Margitnak, ki passzív szerepét is elarástotta disztigvált művészetének egész teljességével.

Pénteken este a Vig özegegy hangulatos énekműveit vonzottak kicsi közönséget. Az előadásról pusztán a történeti hűség kedvéért annyit a főjegyzéni való, hogy *F. Szalontai* Ferike Clavary Hannája elegáns volt és készített, *B. Szabó* Danilo hercege énekekben is játékbán is nívón állott. *Solyom* tenorista pedig lírai tenorjának felső regiszterét csillagpatta.

Szegédszerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

Nyílttér.*)

Számtalanszor bevált

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
természetes égvényes
SAVANYUVÍZ

hűgyhomoknál és
hólyaghurutnál,
mint a hólygsavat
megkötő szer.

*) Az e rovatban közzétettéért nem vállal felelősséget aszerkesztőség.

Premier-kerekpárok még mindig felülmulhatatlanok!

Legversenyképesebb világgóg.

Évente több mint 110.000 kerekpárt állít elő.

Kizárólag

Lázár Sámuelnál

kaphatók Baján.

Katalógus ingyen és bérmentve.

1944./tkv. 1908.

Árverési hirdetés.

Dr. Bruck Samu bajai ügyvéd által képviselt Bajai kereskedelmi és iparbank végrehajtónak Vismeg László és neje rémi lakosok elleni 512/908. sz. végrehajási ügyében a bírói árverés 2000 K tőkekövetelés, ennek 1907. évi november hó 26-tól járó 6%, kamatai 97 K 40 fill. eddig megállapított 30 K 20 fill. mostani és a még fölmerülőndő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. c. 144. 146. és 156. §§-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő Rém községhez tartozó s a rémi 244. sz. betétben A) 1. 1—2. sor. 2543, 2544. hrsz. alatt foglalt az Adamovics dűlőben fekvő 1585 négyoszögöl területi szántóra és házra 887 K kiküldési árban, a rémi 335. sz. betétben A) 1. 1—2. sor. 2540/1. és 2540/2. hrsz. az Adamovics dűlőben fekvő 258 négyoszögöl területű szántóra egészen, tehát kiskoru Vancsura Miklós, Franciska és Illés jutalekára is 16 K kiküldési árban s végül az ugyanazon betétben A) 1. sor. 2541. hrsz. a. foglalt az Adamovics dűlőben fekvő 943 négyoszögöl területű szántóra egészen, tehát kiskoru Vancsura Miklós, Franciska és Illés jutalekára is 51 K kiküldési árban ezenel elrendeltetik és annak Rém község-házánál leendő megtartására 1908. évi június hó 10. napjának délelőtti 10 órája kintetik.

Árverezők tartoznak a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldöttnek átadni.

Bácsalmás, 1908. évi március hó 20. napján.

Dr. Terjék,
kir. járásbíró.

Buzás Fülöp bírósági végrehajtó Bácsalmáson.

80/1908. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a bácsalmási kir. járás-bíróságnak 1908. évi V. 6. és 604/907. számú végzésével Dr. Bruck Samu bajai ügyvéd által képviselt Bajai Kereskedelmi és Iparbank felperes részére Kopecky Győző és Társal alperes ellen 639 kor. követelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 1410 koronára becült ingóságokra, az 1908. V. 6/3. számú végzésével az árverés elrendeltétvén, annak az alap- és felülfoglaltok követelése és járuléka erejéig is, alperes lakásán, Jánoshalmán leendő megtartására határidőül 1908. évi május hó 27. napjának délután 3 órája tűztetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok, ágynemű s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Figyelmeztetnek mindazok, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Bácsalmáson, 1908. évi május hó 7.

Buzás,

kir. bir. végrehajtó.

4

miniszteri
jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter úrtól II/20. 06. — 2. A kopenhági belügyminiszter úrtól XII/20. 06. — 3. A hesseni nagyhercegségnél a belügyminiszter úrtól IV/13. 07. — 4. A berlini földm. min. úrtól X/15. 07.

„RATIN”

mint legbiztosabb

egér- és patkányirtószer

van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkány bacillus 3.— kor.
1 adag egér bacillus 1'80 kor.

Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja. — »Ratin« bakteriológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviselője és egyedürása

Haan Béla Budapest, VII., Rotentbiller-utca 26/5.

Egy teljesen jókarban levő
államgépgyári

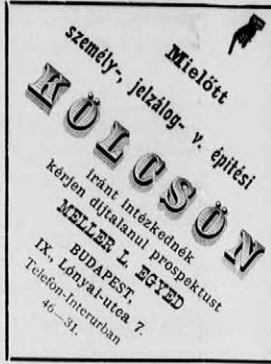
S l ó e r e j ű
cséplőgép készlet

jutányos áron eladó. Megtekinthető

GEIRINGER ÉS BERGER

cégnél

B A J Á N.

ad. 10492/1908 kig. szám.

Hirdetmény.

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által az 1908-ik évre megállapított I—II. osztályu kereseti adót magokban foglaló lajstromok a városi adóügyi hivatalnál folyó évi május hó 29 től június hó 6-ig 8 napi szemlére kitéve vannak.

Miről a lakosság azzal értesítettik, hogy a fenti napok alatt a kivételeket megtekinthetik s az 1883. évi XLIV. t.c 16 § a alapján felszólással élhetnek, amennyiben a kirovás ellen észrevétele van.

Felszólalmási határidő azokra nézve, kik a kérdéses adóval nem első ízben vannak meg róva, a közszemlére történt kitével követő 15 nap; az új adózókra nézve pedig az adó nemnek az adókönyvecskéikre történt bejegyzést követő 15 nap.

Baja, 1908. évi május hó 8-án.

Dr. Moder Géza
adóügyi tanácsnok.

Védjegy: „Horgonyt”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótléka

egy régiónak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, osztnál és meghűléseknél, bedörzsolés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K 140 és K 2— és ágyzódnán minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi székföldés.

Használt
Wertheim
szekrényt
megvételre keresek.
Osztheimer Ádám tanító
Bácsbokod.

Pártoljuk a hazai kereskedelmet

SZÉN-, KOKSZ-, BRIKET-,
kovácsszén- és antracit-fogyasztók,
gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek, — **mielőtt szükségletüket fedezik** — bizalommal forduljanak

RADNAY KÁROLY céghez
Budapest, Váci-körút 78. szám.

Sürgőnycim: **ANTRACIT, BUDAPEST.**

Legkiválóbb minőségek, különlegességek összes ipari, gazdasági és házi célokra Interurbán telefon 164. Gőzzátárasra és cséplésre rendeléseket későbbi szállításra már most feladni kérem.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —30, —60 1.— és 2.— koronáért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

csakis poloskák ellen üvegekben —40, —80, 1,20, 2,60 és 5— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer és festékkereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

Kapható Baján: ifj. Cserba György, Rosenfeld Albert, Stampf Jenő, Fischer Pál, Fischhof Samu, Grünhut Miksa és Drescher Gyula kereskedésében.

Bajai Zakarékpénztár főtéri bérházában
egy emeleti lakás

(3 szoba 1 előszoba, 1 cselédszoba, konyha és kamra)

azonnal kiadó.

Csinos kivitelű

n é v j e g y e k
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja egy esélési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobijait, melyek V., Váci-ut 30 sz. alatti gyárában bármikor
üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás
kifogástalan
üzemért!!

Üzemzavarok kizárva!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!

Árjegyzék ingyen!

200 drb elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

Bámulatos egyszerű szerkezet!

13-14 éves fiú is kezelheti!!!

Olcso árak részletfizetésre!

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt artézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvággyerjesz! Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kéty, Tauszk, Riegler tanár
urak szakvéleményei a MÁLNÁ S

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Stampfl Jenő

fűszerkereskedésében.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.

Ismét

óriási szerencse Gaedickenél.

Naponta egy
főnyeremény
Gaedickenél!

Csak az utolsó sorjátékokban a következő főnyereményeket fizettük ki t. vevőinknek:

A legnagyobb főnyereményt 400.000 K-t a 19406. számra

90000	koronát a	3148	számra	30000	koronát a	88837	számra
80000	" "	47334	" "	25000	" "	15900	" "
70000	" "	11140	" "	25000	" "	30049	" "
60000	" "	3952	" "	25000	" "	52235	" "
50000	" "	64714	" "	20000	" "	22692	" "
40000	" "	95853	" "	20000	" "	79375	" "
30000	" "	112645	" "	20000	" "	90638	" "
30000	" "	42778	" "	20000	" "	88000	" "

Aki egy főnyereményhez akar jutni, az játsék feltétlenül GAEDICKE szerencsegyűjtőjében, mert eddig ott nyerték bizonyíthatólag a legtöbb főnyereményt. Az I. oszt. húzása már

május 21-én és 23-án kezdődik

A sorsjegyek ára:

Egy egész 12 — Egy fél 6 — Egy negyed 3 — Egy nyolcad sorsjegy 150 korona.

Postabefizető-lapot vevőinknek portómentesen küldjük. Kísérlelje meg egyszer szerencséjét GAEDICKE szerencsegyűjtőjében s Ön biztos számíthat eredményre.

GAEDICKE

BANKHÁZ BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utca 11. szám.